

Δέν ήθέλησα νά ψυχράνω τόν ένθουσιασμόν τοῦ θαυμαστοῦ τῆς Ἑλλάδος καί φίλου τῆς «Πινakoθήκης». Τό ὄνειρόν του ἔξεκκολούθηται μέχρις οὗ Μακρήναι, ἀλλά καί σοφοί, ἀφανοῦν ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς Ἀκροπόλεως.

*

Εἰς συνεχόμενας εὐρείας αἰθούσας τοῦ Ἀκροπόλεως ἐγένετο ἔκθεσις πολεμικῶν ἔργων τῆς στρατιᾶς Μ. Ἀσίας, κυρίως φωτογραφικῶν μεγάλου μεγέθους, λίαν ἐπιτυχῶν. Ἀναπαρίστανται ἐν αὐταῖς διάφοροι κινήσεις, στρατιωτικαί, σκηναὶ τῆς ζωῆς τοῦ στρατοπέδου, τοπεῖα, κατασκηνώσεις, πορεῖαι, ὅμιλοι πολεμιστῶν, καταλύματα, μάχαι, κίχμαλῶτοι, μία ὁλόκληρος ἐξέλιξις τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, λίαν ἐνδιαφέρουσα. Ἐξετέθησαν καί ἔργα ζωγραφικῆς, τῶν κ. κ. Βυζαντίου καί Ροδοκανάκη, ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ, ὡς καί τινα γλυπτικά.

Ἡ ἔκθεσις πρέπει ἐκ περιτροπῆς νά διοργανωθῇ καί εἰς ἄλλας πρωτεύουσας πόλεις τῆς Ἑλλάδος καί εἰς τὴν Εὐρώπην ἀκόμη. Ἡ ἐρμωδία στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐλπίζομεν ὅτι θά λάβῃ ὑπ' ὄψει τῆς τὴν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἐπωφελεῖ πρότασιν τῆς «Πινakoθήκης».

*

Ἑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ καὶ ΤΕΧΝΑΙ Ὑ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ὑπὸ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων διοργανώθη γυναικεία καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις. Ἐξετέθησαν 78 ζωγραφικὰ καί 3 γλυπτικά, τῶν κυριῶν Παπαδημιᾶκη, Γεωργαντῆ, Πρωτοπαπᾶ, Χατζημιχάλη, Ἀλεξανδρίδου, Ἀσπρογέρακα, Καραβία καί τῶν δεσποινίδων Λασκαρίδου, Σαμοίλη, Βουκίδου, Καραπαύλου, Ἡλιάδου, Ἀναγνωστοπούλου, Ἰωάννου, Κοντοπούλου, Οἰκονομίδου, Βλασοπούλου. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀνώτερα ἦσαν αἱ χωρικαὶ τῆς κ. Παπαδημιᾶκη, τὸ ἀπόσπασμα τῆς κ. Γεωργαντῆ, ἡ χωρικὴ τοῦ Τρίκερι τῆς κ. Χατζημιχάλη, τὸ ἀποκριάτικο τοῦ τῆς δ. Σαμοίλη, ἡ δεινροστομία τῆς δ. Λασκαρίδου, ἡ ἐξοχή Ρώμης τῆς δ. Καραπαύλου, ὁ ἀεροπόρος τῆς δ. Ἡλιάδου, τὸ σπιτάκι τῆς δ. Βουκίδου.

—Εἰς τὸ Παρισινὸν περιοδικὸν «Τέχνη καὶ καλλιτεχνία» ἐδημοσιεύθη ἀναλυτικώτατον ἄρθρον τοῦ κ. Γ. Σεαίγ διὰ τὰ ἔργα τοῦ γλύπτου κ. Κ. Δημητριάδου.

—Συνεργεῖον καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Θ. Θωμόπουλον μετέβη εἰς τὴν Τήνον διὰ νά χύσῃ εἰς γῦρον τὰ νέα ἔργα τοῦ Χαλεπᾶ καί τὰ μεταφέρῃ εἰς Ἀθήνας. Ἐπιτροπὴ ἐπίσης κατηρτίσθη ὅπως ἐνισχύσῃ ὕλινως τὸν ἀνυχὴ καλλιτέχνην.

—Ὁ κ. Τόμπρος κατεσκεύασε τὸ πρόπλασμα ἀνδριάντος τοῦ Κανάρη. Παρίσταται ὁ πυρπολητὴς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πυρπολήσεως, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν ἀρπάγην, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς πρὸς ἀμυναν πιστόλιον.

—Ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος ἐφιλοτέχνησε διαπύην τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐπιτύμβιον στήλην ἐπὶ τοῦ τά-

φῶ τριῶν ἐτῶν εἵχομεν ἐν Ἀθήναις «μοναδικόν» Ὁδεῖον, δηλαδὴ ὅχι θαυμασίον, ἀλλὰ μόνον ἓν. Μερικοὶ καθηγεῖται ἀπεσπᾶσθησαν καί ἀπεκτῆσαμεν δεύτερον, τὸ ὁποῖον προσδεύει σημαντικῶς. Σχεδὸν ταυτοχρόνως ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Νέου Ὁδεῖου ἀπεσπᾶσθη εἰς καὶ ἱδρυσεν ἰδικόν του Ὁδεῖον. Ἡδὴ ἀγγέλλεται ἡ ἱδρυσις καὶ τετάρτου Ὁδεῖου, «Λαϊκοῦ», τῆς πρωτοβουλίας ἐνός... χωλαίνοντος μουσικοῦ λαϊκῆς χορωδίας. Ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη Ὁδεῖου εἰς ὃ ἡ φοίτησις νά γίνεται δωρεάν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἀλλὰ τοιοῦτον Ὁδεῖον μόνον τὸ Κράτος θά ἦτο δυνατόν νά ἱδρύσῃ, διότι ἀπαιτοῦνται χρήματα καὶ οἱ ἰδιῶται μᾶλλον εἰς ἐπιχειρήσεις ἀποβλέπουσι. Δι' ἐνός τοιούτου Ὁδεῖου θά ἐλύετο καὶ τὸ ζήτημα τῆς Λαϊκῆς δημοτικῆς χορηγίας καὶ τῆς Λαϊκῆς χορωδίας.

Ἄλλ' ἀπόπειρα Λαϊκῶν Ὁδεῶν χωρὶς ὕλικα κεφάλαια καὶ κατ'ἀλλῆλα πρόσωπα δὲν εἶναι δυνατόν νά ἔχουν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ μουσικὴ μόρφωσις τοῦ λαοῦ δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄλλως ἢ διὰ συστηματικῆς ἐργασίας. Κατ' αὐτὴν δὲν τὴν βλέπομεν ὑποφώσκουσιν κῆν.

ΔΑΦΝΙΣ

φου τοῦ ἀειμνήστου Σ. Λάμπρου, ἐφ' ἧς παρίσταται ἡ Ἐπιστήμη προσβλέπουσα πρὸς τὴν γῆν περιλύτως.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ὁ κ. Ι. Γεννάδιος ἐδώρησεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικὴν Ἀρχ. σχολὴν τὴν ἐν Λονδίῳ μεγάλην βιβλιοθήκην του ἐκ 50 χιλιάδων τόμων ὡς καὶ πολυτίμους συλλογὰς ἱστορικῶν ἀντικειμένων. Ὑπολογίζεται ἡ ἀξία τῆς βιβλιοθήκης εἰς 260 χιλιάδας δολλαρίων.

—Ὁ κ. Συνωδινὸς εἰς πέντε διαλέξεις —συναυλίας μᾶς παρουσίασε ἀρκετὰ παραστατικὰ τὸ Ἑλληνικὸν τραγούδι εἰς πέντε ἐκδηλώσεις αὐτοῦ. Τὸ δημοτικόν, τὸ παιδαγωγικόν, τὸ λαϊκόν, τὸ ἐπτανησιακόν, τὸ τεχνικόν. Ὅλοι οἱ συνθέται καὶ τὰ γνωστότερά των τραγούδια παρήλασαν ἐκτελεσθέντα ἀπὸ τὰς γνωστοτέρας καλλιτέχνιδας τοῦ ἁματός καὶ τοὺς κ. κ. Μπόττασιν καὶ Τριανταφύλλου.

—Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθενό» ὁμίλησαν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα οἱ κ.κ.Δ. Καλογερόπουλος περὶ τῶν ἡρώιδων τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως μετ' ἀπαγγελίαν σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα δημοτικῶν ἀσμάτων ὑπὸ τῆς δ. Μπεκιάρη καὶ προβολῆν φωτεινῶν εἰκόνων, ὁ κ. Ι. Δραγάσης ἔχων ὡς θέμα: Πῶς ἐμεινθάνομεν τὰ γράμματα ἡμεῖς, πῶς ἐδιδάξαμεν αὐτὰ καὶ πῶς διδάσκομεν σήμερον τὰ παιδιά μας, ὁ κ. Ε. Χατζηιωάννου περὶ Αἰθιοπίας μετ' ἐπιδειξέως ἔργων τέχνης καὶ πολεμικῶν ἀντικειμένων.

—Κατὰ τὸν Φιλαδέλφειον λυρικὸν διαγωνισμόν, εἰσηγουμένου τοῦ κ. Καραγάλιου ἐβραβεύθησαν οἱ συλλογαὶ τοῦ κ. Ἀθανασιάδου «Καιρὸς πολέμου» καὶ «Ὅταν οἱ ὥρες περνοῦν» τοῦ κ. Σπεράντα, ἐ-

πληνέθησαν δέ αἱ «Μικρὲς πνοαὲς» τοῦ κ. Πετιμεζῆ Λαύρα. Ἐχον ὑποβληθῆ 21 συλλογαί.

— Τρία μονόπρακτα πρωτότυπα ἔργα ὑπὸ νεωρῶν, διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένων, συγγραφέων, ἐπαίχθησαν εἰς τὸ Κυβέλειον. Δύο κωμωδίαί τοῦ κ. Κροντηρᾶ — Σύζυγοι Νοῦμερο δύο — καὶ «Ἀγάπα με ὅσον μπορεῖς» καὶ ἓν δράμα «Ἡ Κίτρυνη κουρίνα» τοῦ κ. Δράκου.

— Προεκηρύχθη τὸ Κόντειον Φιλολογικὸν διαγώνισμα πρωτοτύπων φιλολογικῶν πραγμασιῶν. Προθεσμία ἡ 1 Φεβρουαρίου 1923. Βραβεῖον χιλίοδραχμον.

— Ὁ ἐν Λονδίῳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἠγόρασε τὴν κλίνην ἐφ' ἧς ἀπέθανεν εἰς Μεσολόγγιον ὁ λόρδος Βύρτον καὶ προσεχώσας τὴν ἀποστέλλει εἰς Ἀθήνας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δημοσιεύομεν ἀποσταλείσαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Ραζέλου μετάφρασιν μιᾶς θαυμασίας περιγραφῆς ἀθηναϊκῆς δόσεως, εἰλημένης ἐκ τοῦ τρίτου ἄσματος τοῦ «Κορσάρου» ἐκτενοῦς ἐπιλοχυρικοῦ ποιήματος τοῦ Βύρτονος. Τὴν μετάφρασιν ὁλοκλήρουν τοῦ ποιήματος ἔχει φιλοτεχνήσῃ ὁ κ. Ραζέλος κατὰ τὸν ρυθμὸν τοῦ δημοσιευομένου ἀποσπάσματος.

— Ὁ ἐν Παρισίοις Ἑλλήν θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. Ζουρὸς ὁ μὲ τὸ ψευδώνυμον Ἀρμὴν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Πετροκοκκίνου γράψας τὸ «Ἀεροπλάνον» καὶ ἄλλα ἔργα, ἐτιμήθη μὲ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

— Τὸ Ἑλλ. Ὡδεῖον καὶ ἐφέτος διεκρίθη διὰ τὰς προόδους του. Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξίζει ἡ ἑλληνικὴ καθαρῶς συμφωνικὴ συνκυλία μὲ ὁλόκληρον τὴν ὥραν «Συμφωνίαν τῆς Λεβεντιάς» τοῦ κ. Καλομοίρη συμπράξει μιμητῆς χωρωδίας, ἓνα συμφωνικὸν πρόλογον ἀπ' τῇ ζωῇ τοῦ Λαοῦ τοῦ κ. Λ. Σφακιανάκη, καὶ τὴν Δευτέραν Σουΐταν δι' ὀρχήστραν τοῦ κ. Λαυράκη. Τὰ δύο τελευταῖα ἔργα, διὰ πρώτην φορὰν ἐκτελεσθέντα, ἐκρίθησαν εὐμενέστατα. Κατὰ τὴν μουσικὴν ἐπίδειξιν τῶν τελειοφοίτων διεκρίθησαν ἡ κ. Κυτριάτου εἰς τὸ βιολί, ἡ δ. Λαμπρινοπούλου διὰ τὴν ὄντως ὑπερφυσικὴν φωνήν της, ἡ δ. Καίτη Πρωτοπατὰ ἀναδειχθεῖσα ἡ πρώτη Ἑλληνὶς ἀρτίστρια «λαβοῦσα δῖπλωμα, ἀνταξία μαθητρία τῆς δ. Λουκίας Ἰωάννου καὶ ἡ δ. Κ. Μπεκιάρη ἡ ὁποία καὶ εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν καὶ εἰς τὴν εὐτράπελον ἐπέδειξε τάλαντον ἀξίωσημείωντον. Εἰς τὴν ἐπίδειξιν τῆς δραματικῆς σχολῆς εἰς τὴν τάξιν τῆς κ. Δρακοπούλου μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐπαίχθησαν μία σκηνὴ ἐκ τῆς «Ἠλέκτρας», ἀπηγγέλθη ἡ τριλογία τῶν «Επιτυμβίων» τοῦ κ. Παλαμᾶ καὶ ἐπαίχθη τὸ μονόπρακτον δράμα τοῦ κ. Ἀσπρέα «Τὸ φίλ τοῦ σκοτωμένου» τοῦ ὁποίου τὰ πρωταγωνιστοῦντα μέρη διεημένευσαν αἱ δεσπ. Λιλή Καλογεροπούλου καὶ Ε. Ξηροταγάρου.

ΞΕΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀπέθανεν ὁ λόρδος Νόρθκλιφ, ἐν ἡλικίᾳ 57 ἐτῶν ὁ ἐπιφανέστερος Ἀγγλὸς δημοσιογράφος. Κατήγετο ἐξ ἀστικῆς οἰκογενείας. Υἱὸς βιβλιοπώλου, ἔδειξε δεκαενεατῆς κλίον πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, ὧνομάζετο Χάρμσγουορθ. Ἐν ἡλικίᾳ 23 ἐτῶν ἐξέδωκε τὴν ἐβδομαδιαίαν ἐφημερίδα «Ἀνσοῦερς». Τῷ 1900 ἐγένετο διευθυντὴς τοῦ «Νταϊηλ Μαϊήλι», κατόπιν δὲ διευθυντὴς μεγάλου δημοσιογραφικοῦ τράστ περιλαμβανόντος τὰς στανδαιοτέρας Ἀγγλικὰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ. Κατὰ τὸν πόλεμον ὀνομάσθη λόρδος διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας του. Ἀκούραστος, μελετηρὸς, καινοτόμος, ὑπῆρξεν ἀφοσιωμένος εἰς τὸ ἔργον του ἐξ ὁλοκλήρου.

— Μία εἰκὼν τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ ζωγράφου Ρέυνολδς ἐπωλήθη κατ' αὐτὰς ἀντὶ 176,000 φρ. καὶ μία ἄλλη 70,000 φρ.

Μία εἰκὼν τοῦ Ρόμνεϊ ἀνήκουσα εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ ἐπωλήθη ἀντὶ 60,500 φρ.

— Εἰς Ἰάπων φιλότεχνος Ματσουκάτα ὀνόματι ἔστειλε πρὸς τὸν Γάλλον καλλιτέχνην Μονέ 800,000 φρ. διὰ νὰ τοῦ στείλῃ ἓν ἔργον του τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἰδίου καλλιτέχνου. Ὁ Ἰάπων κατέχει 25 πίνακας τοῦ Μονέ, ὅστις ἤδη ἄγει τὸ 82ον ἔτος.

— Τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν διώρισεν ἐπιτροπὴν ἐκ δώδεκα μελῶν ὅπως μελετήσῃ τὸ πρόβλημα τῆς διεθνούς πνευματικῆς ἐργασίας. Ὁ κ. Ἀϊνστάιν ἐζήτησεν ὅπως διωρισθῇ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

— Ἀπέθανεν ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Αἰμίλιος Μπουτροῦ. Ἐρευνητικῆς περισσότερον τοῦ παρελθόντος ἢ τοῦ παρόντος, ἦτο ὁ ποιητὴς τῆς θετικωτέρας ἐπιστήμης. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Χαϊλδεμβέργην καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Τσέλλερ, τοῦ ὁποίου μετέφρασε τὴν «Ἑλληνικὴν Φιλοσοφίαν» εἰς τὴν Γαλλικὴν. Καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας εἰς Μομπελιέ καὶ Νανσύ, ἐκλήθη τῷ 1888 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων καὶ τῷ 1914 ἐξελέγη ἀκαδημαϊκός. Μεταξὺ τῶν μικροτέρων ἔργων του, αἱ μελέται του περὶ Πασκάλ καὶ Οὐίλλιαμ Τζάιμς εἶνε γνωστόταται. Ἄλλα ἔργα του «Ἡ φιλοσοφία καὶ ὁ Πόλεμος», «Ἡ συνοχὴ τῶν φυσικῶν νόμων» καὶ αἱ «Μελέται ἐπὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας» ἔχουν μεταφρασθῇ εἰς πλείστας γλώσσας.

— Εἰς Λυὼν θὰ ιδρυθῇ Πανεπιστήμιον τῆς Ἐργασίας.

— Δύο θαυμάσιαι εἰκόνες τοῦ Ρέγκοσταντ ἡ μία παριστῶσα τῶν ἰδίων καὶ ἡ ἄλλη τὴν σύζυγόν του, αἵτινες ἀποτελοῦν μέρος τῶν θησαυρῶν τοῦ Ρώσου πρίγκηπος Γιουσούφωφ ἠγοράσθησαν ὑπὸ Ἀγγλοῦ τινὸς ἀντὶ 250,000 λιρῶν στερλινῶν.

— Εἰς τὴν Οὐάσιγκτωνά ἀνηγέρθη ἀνδριὰς τοῦ Ἀάντου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ»

Ὁ τάφος τοῦ Βηλαρᾶ

Εἰς τὴν «Πινακοθήκην» τοῦ Ὀκτωβρίου 1921 εἶδον, ἔτι ὁ σεβαστὸς καθηγητὴς Κος Κων. Ράδος γράφων περὶ Βηλαρᾶ λέγει «Σὺν νὰ μὴ ἔχη δίκαιον ὁ κ. Χ. (ἐννοῶν τὸν κ. Χρυστοδασίην), ὅστις διεβίβασεν εἰς τὴν φίλην «Πινακοθήκην», ὅς εἶχον δώσῃ αὐτῷ πληροφορίαν περὶ τοῦ ἐν Τσεπελόδω θανάτου καὶ τῆς ἐκεῖ ταφῆς τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Ι. Βηλαρᾶ. Λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ ἐπαναλάβω, ἔτι ὁ ἐξ Ἰωαννίνων ποιητῆς Ι. Βηλαρᾶς καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη εἰς Τσεπέλοδον, ἔνθα ἤδη εἶναι ἡ κλίμαξ τοῦ πρώην μὲν δημοτικοῦ σχολείου, ἤδη δὲ Τσουφλείου φαρμακείου. Ταῦτα γράφων δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ προσδῶσω αἰγλήν τινά εἰς τὸ αἰγλήεν Τσεπέλοδον, διότι οὔτε Τσεπελοδίτης, οὔτε τοπικιστὴς εἰμαι, ἀλλὰ χάριν τῆς ἀληθείας. Τὸ πρῶτον ἔμαθον ταῦτα τὴν 23 Ἰουνίου 1874 ἡμέραν Κυριακὴν ἐν Τσεπελόδῳ, ὅπου εἶχον μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν μου, καὶ δὴ τότε ἐν τῇ αἰκίᾳ τοῦ μ. Ἀθανασίου Κέντρου, ἧτις ἄλλοτε ἀνῆκεν εἰς τὸν πάππον τοῦ σεβαστοῦ Καθη-